

KAKO BEREMO DOJENČKOM IN MALČKOM?

mag. Katarina Kesič Dimic, prof. defektologije

(objavljeno v reviji *Otrok in vrtec*, april 2012)

Branje je ena izmed miselnih aktivnosti, ki je pomemben del vsakdanjika slehernega posameznika. V šoli branje ni pomembno le pri slovenskem jeziku, temveč pri vseh ostalih predmetih, saj je branje z razumevanjem glavna predpostavka za uspešno učenje. In tega bi se morali zavedati starši malčkov, saj so prav oni v tem zgodnjem obdobju razvoja ključni pri vzgajanju in oblikovanju dobrega bralca. Da bo lažje začeti, pa nekaj nasvetov.

Dojenčki in malčki

Branje se začne ob rojstvu. Že takrat se položijo temelji za vzgojo dobrega bralca.

- Pričakujte, da bodo dojenčki hoteli žvečiti slikanice. Ne ustrašite se, če ne namenjajo pozornosti vašemu branju, ker kljub vsemu z vami preživljajo dragocen čas ob poslušanju besed in gledanju slik.
- Isto slikanico preberite večkrat zaporedoma.
- Pogovarjajte se in ga sprašujte o slikah (»Ali vidiš muco? Kje je kuža?«).
- Ponavljajte mu pesmice, četudi ne berete iz knjige.
- Pogovarjajte se z njim o vsakodnevnih aktivnostih – opisujte, kaj trenutno delate.
- Povežite branje z okolico otroka. Na primer: malčki hitro spoznajo kaj je vroče in kaj hladno. Če je na sliki v slikanici tudi sonce, ga vprašajte, kaj je vroče.
- Z otrokom obiskujte otroške knjižnične oddelke in urice pravljic.

Otroci od 4 do 7 let

Mali otroci se oblikujejo v bralce, ko se prično zanimati za tiskane medije okoli sebe. Začnejo prepoznavati besede in ob pomoči že lahko berejo lažje slikanice.

- Vsak dan vsaj 10 minut glasno berite otroku.
- Večkrat zaporedoma preberite isto pravljico, da bo lahko otrok sam dopolnjeval povedi, ko boste vi prekinili z branjem.
- Izdelajte abecednik – v prazen zvezek se zapišejo vse črke abecede, otrok pa iz revij poišče slike, začenši na določen glas.
- Otrok naj ima na razpolago veliko barvic, voščenk in flomastrov, da zgodbo lahko ilustrira ali izdeluje svoje lastne slikanice. Sprašujte otroka o zgodbi, ki jo je narisal. Njegovo pripoved si zapišite in mu jo preberite. Prav tako lahko otrok še enkrat ponovi zgodbo.
- Predmete v stanovanju označite z etiketami s poimenovanji.
- Obiskujte bližnjo knjižnico, otrok naj ima svojo lastno izkaznico.
- Ko začne otrok glasno brati, ga ne opozarjamo na napake, ki ne spreminjajo pomena povedi (Deklica se podi po travniku. Deklica hodi po travniku.). Če se pomen spremeni, ga vprašamo po smiselnosti povedi (Deklica hodi po travniku. Deklica hiša po travniku.).